

Основна література

1. Навчальний посібник для підготовки студентів до єдиного державного кваліфікаційного іспиту "Крок-1" з патофізіології / В. Ю. Гарбузова, Т. Б. Олешко. — Суми : СумДУ, 2025. — 311 с.
2. Патологічна фізіологія: підручник / М. С. Регеда, А. І. Березнякова, Н. М. Кононенко та ін. ; за ред. : М. С. Регеди, А. І. Березнякової. — 2-ге вид., доп. та перероб. — Львів : Магнолія 2006, 2025. — 490 с.
3. Патофізіологія системи крові: навч. посіб. / В. О. Костенко, О. Є. Акімов, А. М. Єлінська, І. О. Ковальова. — Львів : Магнолія 2006, 2024. — 164 с.
4. Основи патології за Роббінсом і Кумаром = Robbins & Kumar Basic Pathology / В. Кумар, А. К. Аббас, Дж. К. Астер та ін. ; пер. з англ. І. Сорокіна, С. Гичка, І. Давиденко. — пер. 11-го вид. — Київ : Медицина, 2024. — 895 с.
5. Атаман, О. В. Патологічна фізіологія в запитаннях та відповідях / О. В. Атаман. — 6-те вид., оновл. і доп. — Вінниця : Нова Книга, 2021. — 568 с. — ISBN 978-966-382-886-2.
6. Атаман О. В. Патологічна фізіологія в запитаннях та відповідях: навч. посіб. / О. В. Атаман. — 6-те вид., оновл. і доп. — Вінниця: Нова Книга, 2021. — 568 с.
7. Кумар В. Основи патології за Роббінсом: у 2-х т. Т.2 / В. Кумар, А. К. Аббас Дж. К. Астер; ред.: І. Сорокіна, С. Гичка, І. Давиденко. — Пер. 10-го англ. вид. — Київ : Медицина, 2020. — 532 с.

Допоміжна література

1. Атаман, О.В. Патофізіологія: підручник: у 2-х т. Т.1 : Загальна патологія / О. В. Атаман. — 3-тє вид. — Вінниця: Нова Книга, 2018. — 584 с.
2. Атаман О.В. Патофізіологія: підручник: у 2-х т. Т.2: Патофізіологія органів і систем / О. В. Атаман. — 3-тє вид. — Вінниця: Нова Книга, 2019. — 448 с. + Гриф МОЗ.
3. Кумар В. Основи патології за Роббінсом: у 2-х т. Т.1 / В. Кумар, А. К. Аббас Д. К. Астер. — К.: Медицина, 2019. — 420 с.
4. Ataman O. Crash Course in Pathophysiology. Questions & Answers = Короткий курс патофізіології. Запитання та відповіді : посібник / О. Ataman. — Vinnytsia : Nova knyha, 2019. — 520 p.
5. General and clinical pathophysiology = Загальна та клінічна патофізіологія / A. V. Kubyshkin, A. I. Gozhenko, V. F. Sagach et al. ; edited by A. V. Kubyshkin, A. I. Gozhenko. — 3rd ed. — Vinnytsia : Nova Knyha, 2019. — 656 p.

6. Porth, C.M. Pathophysiology: concepts of altered health states / C. M. Porth. — Lippincott Williams & Wilkins, 2016. — 1582 p.
7. Основи патології за Роббінсом: у 2 томах. Том 1 / Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер; переклад 10-го англ. видання - К.: Медицина, 2019.- 420 с.
8. Основи патології за Роббінсом: у 2 томах. Том 2 / Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер; переклад 10-го англ. - К.: Медицина, 2020.- 532 с.
9. USMLE Step 1: Pathology: Lecture Notes / J. Barone, M.A. Castro. — New York: Kaplan, 2019. — 285 p.
10. Патофізіологія: підручник / Ю. В. Биць, Г. М. Бутенко, А. І. Гоженко та ін.; За ред.: М. Н. Зайка, Ю. В. Биця, М. В. Кришталя. — 6-те вид., випр. — К.: Медицина, 2017. — 752 с.
11. Kumar V. Robbins Basic Pathology / V. Kumar, A. K. Abbas, J. C. Aster. — 10-th ed. — Philadelphia: Saunders Elsevier, 2018. — 935 p.
12. Pathophysiology: textbook / N. V. Krishtal, V. A. Mikhnev, N. N. Zayko etc.; edited by N.V. Krishtal, V.A. Mikhnev. — K.: AUS Medicine Publishing, 2017. — 656 p.
13. Роль системи матричного Gla-протеїну в патогенезі склеротичних уражень артерій та їх ускладнень: монографія / В.Ю. Гарбузова. — Суми: СумДУ, 2020. — 357 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Курс патофізіології на платформі OCW <https://ocw.sumdu.edu.ua/content/1007>
2. Kniazkova P. V., Harbuzova V. Y., Pokhmura V. V. The Link between ANRIL Gene rs4977574 Polymorphism and Common Atherosclerosis Cardiovascular Complications: A Hospital-Based Case-Control Study in Ukrainian Population. // BioMed Research International, 2022, 8468202. <https://doi.org/10.1155/2022/8468202>
3. Ya. D. Chumachenko, M. O. Kyrychenko, D. M. Ramazanov, M. V. Smilianova, V. Yu. Harbuzova, O. V. Ataman. Association study between BGLAP RS1800247-polymorphic variant and type 2 diabetes mellitus development among hypertensive and non-hypertensive Ukrainians. Zaporozhye Medical Journal, Vol. 23 No. 3 (2021). <https://doi.org/10.14739/2310-1210.2021.3.220651>

4. Lukavenko I., Kolnoguz A., Harbuzova V., & Ataman O. (2021). LncRNA SRA gene polymorphisms and risk of gynecological pathology development among Ukrainian women with proliferative type of benign breast disease without atypia. Zaporozhye Medical Journal, 23(5), 651-655. doi: 10.14739/2310-1210.2021.5.230144.

Періодичні видання

1. Neurobiological aspects of pathogenetic mechanisms in the development of posttraumatic stress disorder (literature review) / Oleshko O., Berladir K., Oleshko T., Hlushchenko V., Korol O., Bilokonskyi V., Boiko V., Kiriiienko O., Chaikin R., Nosov A., Larin O. // Eastern Ukrainian Medical Journal. – 2025. – Vol. 13(1). – P. 39–54.

2. Harbuzova V, Kyrychenko M, Lukavenko I, Obukhova O. The relation of rs731236 polymorphism of the vitamin D receptor gene (VDR) with the development of proliferative benign dysplasia of the mammary gland in women from the Sumy region of Ukraine. East Ukr Med J. 2024;12(4). P. 1018-1028. DOI: [https://doi.org/10.21272/eumj.2024;12\(4\):1018-1028](https://doi.org/10.21272/eumj.2024;12(4):1018-1028)

3. Biesiedina A. A. Relationship of dermatoglyphics with speed of reaction and type of temperament of athletics / Antonina A. Biesiedina, Maryna M. Demenko, Tetiana M. Oleshko, Anastasiia Yu. Starchenko, Zoia M. Levchenko // Wiadomości Lekarskie Medical Advances. 2023; 12: 2564- 2571. doi:10.36740/WLek202312103.

4. Obukhova O., Harbuzova V., Zavadzka M., et al. Analysis of the blood hypercoagulation risk in patients with ischemic atherothrombotic stroke depending of the vdr gene polymorphisms // Pol Mercur Lekarski, VOLUME LI, 2023, ISSUE 4, JUL – AUG. P. 334 – 338

5. Demenko M, Harbuzova V, Obukhova O, Biesiedina A, Levchenko Z. Personal component of graphomotor skills of children aged 5–8 years. East Ukr Med J. 2023;11(4):442-452. DOI: [https://doi.org/10.21272/eumj.2023;11\(4\):442-452](https://doi.org/10.21272/eumj.2023;11(4):442-452)

6. Moiseienko K., Obukhova O., Harbuzova V. Association between MALAT1 rs4102217-polymorphic variant and ischemic atherothrombotic stroke development in people with increased body mass index // Eastern Ukrainian Medical Journal, 2022, Vol 10, No 2. – P. 131-137. [https://doi.org/10.21272/eumj.2022;10\(2\):131-137](https://doi.org/10.21272/eumj.2022;10(2):131-137).

7. Pogorielova O.S., Korniienko V.V, Chumachenko Ya.D., Obukhova O., Martsovenko I., Grek A., Prystupa L., Harbuzova V. Association of MMP-9 genetic polymorphism and MMP-9 concentration with echocardiographic parameters in Ukrainian patients with coronary artery disease // Eastern Ukrainian Medical Journal, 2022, Vol 10, No 3. – P. 223-232.
[https://doi.org/10.21272/eumj.2022;10\(3\):223-232](https://doi.org/10.21272/eumj.2022;10(3):223-232)
8. Oleshko, T.B., Chaika, I.S., Oleshko, T.M., Harbuzova, V.Y. Influence of LYS198ASN polymorphism of endothelin-1 gene on ischemic atherothrombotic stroke characteristics // Wiadomości Lekarskie. – 2020. – Vol. LXXIII. – № 4. – P. 657–661.